

Dąb Bartek

Unikatowy pomnik przyrody w Porębie

"Którędy, którą droga do Poręby - naturalnie obok dębu".

- Dąb rosnący w Porębie jest jednym z najstarszych dębów w Polsce (jego wiek szacuje się na ponad 700 lat).
- Stanowi pamiątkę po rosnących niegdyś na terenie Poręby przepastnych lasach. Jego wysokość wynosi aż 21,3 m
- W 1953r. Dąb „Bartek” został uznany za pomnik przyrody
- Na chwilę obecną może pochwalić się tytułem najstarszego pomnika przyrody w województwie śląskim.

Legendy związane z naszym dębem

- Według jednej z legend późniejszy właściciel Poręby - Morawczyk Krzywonos wraz ze swoją drużyną przedzierał się przez puszcze i bory w kierunku Krakowa. Wojowie i konie byli strasznie zmęczeni długą wędrówką, upalnymi dniami oraz brakiem wody. W tej sytuacji z pomocą Krzywonosowi przyszła tajemnicza zjawa, która wskazała źródła wody. Morawczyk dotarł do potężnego dębu, w którego pobliżu dostrzegł rzekę o czarnej wodzie, która dziś nazywa się Czarną Przemszą. W okolicy odkryli też jezioro, którego tafla wody miała czarny odcień.
- Krzywonos postanowił założyć w tym miejscu osadę. Wykarczowano puszcze, pozostawiając jedynie dęba, do którego przywiodła wojów zjawa.
- Miejscowość nazwano Czarną Porębą, a dąb symbolem naszej Poręby.

Nazwa naszego dębu

- Inna legenda tłumaczy pochodzenie nazwy naszego dębu.
- Według niej przed laty obok drzewa biegł ważny szlak handlowy z Czech, Śląska w kierunku Krakowa.
- Kupców przemierzających tym szlakiem zatrzymywał zbój Bartek z Dziechciarzy. Pobierał on opłaty i towary od kupców, które następnie przekazywał biednym. A kupcy mogli bezpiecznie ruszać w dalszą podróż.
- "Dobry" zbój Bartek mieszkał w szałasie obok dębu, z czasem na jego pamiątkę drzewo zaczęto nazywać Bartkiem i tak już pozostało do dzisiaj.

- Wygląd naszego dębu różni się od innych porównywalnych dębów województwa śląskiego . Drzewo to wyrosło na wolnej przestrzeni i nie osiągnęło wybitnej wysokości. Godny podziwu jest natomiast nieregularny i pobrużdżony ozimek. Korona osadzona na wysokości 6-7 metrów jest kulista, zwarta i niezbyt rozłożysta.
- Współcześnie Dąb Bartek jest regularnie odwiedzany przez młodzież szkolną, która porządkuje teren wokół dębu i pogłębia tu wiedzę o swojej małej ojczyźnie.
- Wokół dębu ustawiono solidne metalowe ogrodzenie.

Źródła: A. Żukowski, Sławne drzewa województwa śląskiego.

